

HRVATSKI JEZIK

ZAVRŠNI ISPIT ZNANJA IZ KNJIŽEVNOSTI (primjer) 7. razred

Ime i prezime:

Razred:

Nadnevak:

Pažljivo čitaj pitanja.

1. Tri su književna roda. Ispiši ih:

2. Svako obilježje pojedinog književnog roda rasporedi u tablicu kamo pripada.

dramska lica • opširna bogata i složena fabula • dramska radnja • slikovita, ritmična, osjećajna • pripovijedanje, opisivanje, dijalog • dramski sukob, dramska napetost • dijalog, monolog • stilska izražajna sredstva • didaskalije (upute) • rima, zvukovna izražajnost • pjesničke slike

LIRIKA (4)	EPIKA (2)	DRAMA (5)

3. Kojem književnom rodu pripadaju zadani tekstovi? Odgovor napiši na prazne crte.

a) *Gle malu voćku poslije kiše:
Puna je kapi pa ih njiše.
I bliješti suncem obasjana,
Čudesna raskoš njenih grana.*

b) *I onda Pipi izvuče iz džepa šaku punu
zlatnika. Svako je dijete moglo pokazati što
mu najviše treba. Anika se tako odlučila za
za predivnu lutku sa svijetlom, nakovrčanom
kosom i ružičastom svilenom opravam.*

4. Odredi osobu u kojoj pripovijeda pripovjedač (1. ili 3. osoba).

- a) Ann je dolepršala kući dok se blijedoljubičasti zimski suton širio po snijegu. _____
- b) Zaklopim listove. Zabuljim se kroz prozor. Opet otvorim časopis. _____

5. Dopuni rečenice.

- a) Vraćanje na događaje koji su već prošli i njihovo prikazivanje kao da se odvijaju u sadašnjosti zovemo _____ tijekom događaja.
- b) Prikazivanje događaja u pripovjednom djelu onako kako su se odvijali po vremenskom redoslijedu zovemo _____ tijekom događaja.

6. Dopuni rečenice.

Način povezivanja manjih dijelova u veću cjelinu (sadržaj djela) zove se _____.

Kompoziciju (fabulu) proznoga djela čine: _____,
_____, _____ i _____.

7. Dopuni rečenice.

- a) U mitu se tumači _____
(Što?)
- b) Navedi naslov jednog čitanog mita: _____.

8. Dopuni tvrdnje jednom od ponuđenih mogućnosti.

- a) Legenda je _____ (kraća/duža) pripovijest.
- b) U njoj se _____ (mogu/ne mogu) miješati stvarni i čudesni događaji i likovi.
- c) Navedi naslov jedne čitane legende: _____.

9. U okvirić prepishi samo one natuknice koje se odnose na autobiografiju.

netko drugi opisuje život poznate osobe; radnja je nestvarna; sam pisac opisuje svoj život;
istinita je u potpunosti; temelji se na osobnom viđenju događaja pa može biti i nepouzdana

10. Svakoj pripovijetki odredi vrstu (mit, legenda, socijalna pripovijetka, kriminalistička priča) s obzirom na temu pripovijetke.

- a) Pavao Pavličić, *Dobri duh Zagreba* _____
b) Vjenceslav Novak, *Iz velegradskoga podzemlja* _____

11. Dopuni rečenice.

- a) Socijalna pripovijetka prikazuje _____.
b) U kriminalističkoj se pripovijetki likovi _____.

12. Objasni što je to književni portret lika.

13. Odredi način karakterizacije lika (etička karakterizacija, psihološka, fizička karakterizacija, socijalna karakterizacija).

- a) Njegovo srce prepuno je sada neke bolne tuge. Misli kako li je on bijedan i kako ništa ne zna...
I u srcu mu se nešto trza...

- b) Kako je na njima sve lijepo i uredno, a na njemu poraskidano, blatno i od ugljena crno!

- c) Bio je on vrijedan i poslušan.

- d) Duga, kao noć crna kosa i uvijek nasmijane oči.

14. Dopuni dijelove tvrdnje jednom od ponuđenih mogućnosti.

- a) Sonet je _____ (lirska/epska) pjesma.
- b) Sonet se sastoji od _____ (šesnaest/četnaest) stihova.
- c) Poredak strofa u sonetu je:

(dva četverostiha potom dva trostiha/dva trostiha potom dva četverostiha.)

15. U okviru pokraj prepisi slovo ispred naslova pjesme napisane u obliku soneta.

- a) Božica Jelušić, *Pahulje, pahulje meke*
- b) Antun Gustav Matoš, *Notturmo*
- c) Miroslav Krleža, *Jesenja pjesma*
- d) Slavko Mihalić, *Hihot proljeća*

16. Dopuni rečenice.

- a) Balada je _____ pjesma.
- b) Balada ima _____ završetak.
- c) Epska su obilježja balade _____.
- d) Lirska su obilježja balade _____.

17. Napiši naslov jedne balade koja ti je poznata.

18. Pored svake pjesme napiši njezinu vrstu s obzirom na temu pjesme (ljubavna, pejzažna, misaona, socijalna, religiozna/duhovna).

- a) Dobriša Cesarić, *Pjesma mrtvog pjesnika* _____
- b) Antun Gustav Matoš, *Notturmo* _____
- c) Jure Kaštelan, *Volio bih da me voliš* _____
- d) Dobriša Cesarić, *Vagonaši* _____
- e) Antun Branko Šimić, *Nađeni Bog* _____

19. U svakom navodu uoči stilsko izražajno sredstvo (onomatopeja, epitet, personifikacija, kontrast, usporedba, metafora, hiperbola – preuveličavanje, asonanca, aliteracija, gradacija – pojačavanje ili slabljenje dojma). Imenuj ga i napiši.

a) *Dugo u noć, u zimsku bijelu noć.*

b) *Zuji, zveči, zvoni, zvuči.*

c) *Potok je kao šuma zelen.*

d) *Livade su me voljele.*

e) *Svijetli dani i mrke noći.*

f) *Zemlja se trese koliko ju volim.*

g) *Grmi, krši, lomi.*

h) *Željeznicu guta već daljina (smrt)*

20. Pročitaj pjesmu i odgovori na pitanja.

Vinko Nikolić

Zvono u podne

Podne je. Gori sunce u žarkome sjaju.

I cvrče cvrčci u borovima,

što opojno vonjaju.

Osamljeni galeb kroz plavetnilo neba i mora

pronosi svoju bjelinu.

Na užarenom pijesku opružen ležim.

Na crtu prepisi pet motiva iz pjesme Vinka Nikolića *Zvono u podne*.

Ispisi iz pjesme *Zvono u podne* jednu vizualnu i jednu taktilnu pjesničku sliku.

vizualna: _____

taktilna: _____

U istoj pjesmi pronadi jedan epitet i jednu onomatopeju te ih ispiši na odgovarajuće mjesto.

epitet: _____

onomatopeja: _____

21. Napiši tražene podatke. Odgovore napiši na prazne crte.

Vladimir Nazor, *Medvjed Brundo*

Vrsta strofe: _____

Ispod bukva gustih vonj se medni širi.
Iza svakog debla muk se i mrak krije.
Al' sunčano svjetlo zelen krov već bije,
Kroz hiljadu rupa u noć onu viri.
U bukviu sinu, zašumje i zbori:
„Uđi, Brundo! Naši čekaju te dvori!”

Prikaz rime (shematski): _____

Vrsta rime (riječima): _____

Vrsta stiha: _____

(slobodni/vezani)

22. Prepiši stih tako da ga rastaviš na slogove i odredi njegovu vrstu.

Iza svakog debla muk se i mrak krije.

Stih: _____

S obzirom na broj slogova ovaj stih nazivamo: _____.

23. Koje pripovjedne postupke prepoznaješ u zadanim primjerima (pripovijedanje, opisivanje, dijalog, monolog)? Odgovor napiši na prazne crte.

a) *Ovo će biti povijest moga života. Mnogo se toga zbilo u njemu, u tom mom životu i bila bi velika šteta da se to ne opiše. Puno se toga naslagalo tamo iza, puno je toga prošlo i zato sam uzeo ovu veliku bilježnicu, pa ću pokušati sve to zabilježiti.*

b) *Dobit ćeš brata – jedne je večeri tata obavio formalnost.
- Oh! – viknula je mama.*

24. Nabroj vrste dramskoga književnoga roda.

a) _____, b) _____, c) _____

25. Navedi autora i naslov jedne komedije i tragedije koja ti je poznata i koju smo čitali.

Komedija: _____

Tragedija: _____